

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Vinter 2025
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	Hf-enkeltfag
Fag og niveau	Psykologi C-B (elearning)
Lærer(e)	Kirstine Wind
Hold	25psyb21
Kursusuger	15 uger med en ugentlig afleveringsopgave

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Tema 1 - ugeopgave 1	Kærlighedens betingelser. Hvad er kærlighed?
Tema 1 - ugeopgave 2	Kærlighedens betingelser. Kærlighed som følelse
Tema 1 - ugeopgave 3	Kærlighedens betingelser. Kærlighed som problem
Tema 2 - ugeopgave 4	Ondskab. Hvad er det?
Tema 2 - ugeopgave 5	Ondskab. Kategorier, stereotyper og fordomme
Tema 2 - ugeopgave 6	Ondskab. Social indlæring
Tema 2 - ugeopgave 7	Ondskab. Medfødt eller tillært
Tema 3 - ugeopgave 8	Integration. Identitet
Tema 3 - ugeopgave 9	Integration. Kulturmødet
Tema 4 - ugeopgave 10	Integration. Kulturforskelle
Tema 4 - ugeopgave 11	Integration – Projekt om integration (interview)
Tema 4 - ugeopgave 12	Retspsykologi
Tema 4 - ugeopgave 13	Retspsykologi
Tema 5 - ugeopgave 14	Synopsisøvelse (repetition)
Tema 5 - ugeopgave 15	Repetition, metode og synopsistræning samt afholdelse af eksamensseminar

Ugeopgave 1	Tema 1: Kærlighedens betingelser. Hvad er kærlighed?
Indhold Kernestof: Supplerende stof:	<i>Hverdagstænkning og videnskabelig tænkning</i> . Kapitel 1 i Psykologiens veje. <i>Postmoderne identitet</i> , Liv.dk 2010 Gunilla Hesselbjerg: <i>Hvad er kærlighed?</i> http://www.ghesselbjerg.dk/artikel_kaerlighed.html <i>Jeg, mig selv og mig</i> , Berlingske, 30. juni 2013 <i>Familien Digital lider af stress</i> , Berlingske, 19. december 2015
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	Anvendte psykologiske tilgange: personlighed & identitet samt psykologisk metode. Fagligt indhold: Hvad er kærlighed egentlig? Hvordan kan vi bruge psykologien til at forstå kærligheden med? Og hvordan er kærlighedens betingelser i dagens Danmark? Er kærligheden måske outdated og på vej ud? Eller måske den eneste form for liv vi har tilbage i en højteknologisk tid? Kompetencer: 1. At kunne beskrive og anvende begreberne: Venskabskærlighed, fysisk kærlighed, familiekærlighed og betingelsesløs kærlighed 2. At kunne beskrive og anvende begreberne: Identitet, postmoderne identitet, kulturel frisættelse, identitet som en livslang proces, selvscenesættelse, øget individualitet. 3. At kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig psykologi samt anvende forskellige metoder.
Arbejdsformer	Elearning. Aflevering af en opgave hver uge.

Ugeopgave 2	Tema 1: Kærlighedens betingelser. Kærlighed som følelse
Indhold Kernestof: Supplerende stof:	Niels H. Jespersen: <i>Følelsens 4 komponenter</i> Mogens Hansen: <i>Følelser som erkendelse</i> (i <i>Psykologisk set</i> nr. 9, 1993). Side 40-46 <i>Jeg har ramt bunden</i> – spørgsmål til Børnetelefonen
Omfang	1 uge

Særlige fokuspunkter	Anvendte psykologiske tilgange: Kognition & læring og personlighed & identitet Fagligt indhold: Der arbejdes med de 4 komponenter i en følelse, hvordan følelser udvikles gennem livet: fra det spæde barn, som kun skelner mellem lyst og ulyst, over primære følelser til sammensatte, sekundære følelser. Emnet om følelser perspektiveres med neuropsykologiske betragtninger omkring forholdet mellem hjerne og følelser. Kompetencer: 1. At kende og kunne genkende følelsens 4 komponenter: Selve følelsen, den kognitive, den fysiologiske og den adfærdsmæssige komponent. 2. At kunne skelne mellem primære og sekundære følelser. 3. Analysemetoder At kunne anvende psykologiske begreber til analyse af en ny problemstilling fra virkeligheden.
Arbejdsformer	Elearning. Aflevering af en opgave hver uge.

Ugeopgave 3	Tema 1: Kærlighedens betingelser. Kærlighed som problem
Indhold Kernestof: Supplerende stof:	Yalom: <i>Isolationen</i>, Psykologiens veje, 2008, s. 264 - 266 <i>Om at "tåbe sig selv" i kærlighed</i>, Forskningsnyt, 2004 Vita Andersen: <i>Søndag</i>, fra digtsamlingen Tryghedsnarkomaner, 1977 <i>Farvel, singleliv</i>, Hjemmeside, blog, 2011 <i>De fixer sig med kærlighed</i>, Psykologi 4, 2011 <i>Jeg skal hele tiden bekræftes</i>, Psykologi 4, 2011 <i>Hvilken familie! En pragmatisk version af idyllen</i>, Fremtidsorientering, 2002
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	Anvendte psykologiske tilgange: Socialpsykologi, udviklingspsykologi, kognition & læring, personlighed & identitet Fagligt indhold: Yaloms teori om isolationsfornægtelse anvendes på en række tekster. Der arbejdes også med familiens vilkår i dagens Danmark. Kompetencer: 1. Viden om psykologifaglige begreber: Definition af Yaloms begreb isolationsfornægtelse og hvilke konsekvenser det har for kærlighedslivet. Herunder de 3 begreber, der definerer isolationsfornægtelse: - At man kun eksisterer i den andens øjne - Sammensmeltning med en anden

	- Tvangspræget seksualitet Definition af Yaloms begreb behov fri kærlighed samt kærlighed som en aktiv proces. 2. Arbejde med tekst i relation til det aktuelle tema: At kunne inddrage og bruge allerede indlærte begreber i nye sammenhænge
Arbejdsfor- mer	Elearning. Aflevering af en opgave hver uge.

Ugeopgave 4	Tema 2: Ondskab. Hvad er det?
Indhold Kernestof:	Psykologiens veje: Kap. 21: <i>Socialpsykologi om forskellen mellem det individualpsykologisk perspektiv og det socialpsykologiske eller gruppepsykologiske perspektiv.</i> <i>Grundlæggende psykologi og socialpsykologi</i>, Peder Nielsen, 2006, s. 286 <i>Milgrams lydigheds-eksperiment</i>, Kuschel og Jørgensen, Socialpsykologi 2002 Psykologiens veje: Kap 24: Ondskab: Afsnittet Lydighedens dilemma og se eksperimentet via dette link: Milgrams lydighedsforsøg: https://www.youtube.com/watch?v=eTX42lVDwA4 Psykologiens veje: Kap. 21: <i>Socialpsykologi om Solomon Asch og se eksperimentet</i> her https://www.youtube.com/watch?v=NyDDyT1lDhA
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	Anvendte psykologiske tilgange: socialpsykologi samt psykologisk metode. Fagligt indhold: Dette undervisningsforløb handler om ondskab i psykologisk belysning. I medierne ser og hører vi om ondskab hver eneste dag. Vi præsenteres for handlinger som forfølgelse, krig, massakrer, mord, terror, tortur, vold og lignende. Men hvad er ondskab egentlig for noget. Og hvordan kan det være, at ondskab overhovedet opstår. Kompetencer: 1. At kende, kunne anvende - og kunne forholde sig kritisk til definitionen på ondskab: <i>Ondskab er</i> • en voldelig handling, • Dvs. noget man gør (fysisk) eller siger (psykisk) – eller får andre til at gøre eller til at sige • som en person gør med vilje • for at skade et uskyldigt menneske. 2. At kende og kunne anvende de to psykologiske perspektiver på ondskab: • det individualpsykologiske perspektiv • det socialpsykologiske eller gruppepsykologiske perspektiv 3. At kende og kunne forklare • Aschs konformitetsforsøg og Milgrams forsøg over autoritet og lydighed.
Arbejdsformer	Elearning. Aflevering af en skriftlig opgave hver uge.

Ugeopgave 5	Tema 2: Ondskab. Kategorier, stereotyper og fordomme
Indhold Kernestof: Supplerende stof:	Psykologiens veje: <i>Afsnittet Stereotyper</i>, som du finder i kap. 11: https://psyk-veje.systime.dk/?id=5237#c11564 Psykologiens veje: <i>Kognitiv psykologi</i> som du finder i kap. 11: under afsnittet Perception. https://psykveje.systime.dk/?id=5237#c11564 Zimbardos Stanford Prison eksperimentet: http://www.prisonexp.org/ og dokumentaren herom (26 min.): https://www.youtube.com/watch?v=XsRQVRoIPWE <i>Social identitetsteori</i>, af Jonatan Kolding Karnøe Berlingske.dk: <i>Sådan opstår fordomme</i>, 28. december 2011 <i>Skrivelse fra Tåstrupgård</i>, Bente Sig: Fordomme og fjendebilleder 1998 En opskrift på hvordan man kan få dig til at torturere andre. Af Preben Bertelsen fra Flemming B. Olsen: <i>Kulturen og det sociale liv</i> 2007
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	Anvendte psykologiske tilgange: socialpsykologi, kognition & læring, personlighed & identitet samt psykologisk metode. Fagligt indhold: Begreberne kategorier, stereotyper og fordomme er hentet fra kognitionspsykologien, som jo handler om, hvordan vi tænker og husker ting. Det begynder allerede som barn: Vi får kategorierne ind med sproget og lærer f.eks., at der er forskel på piger og drenge, børn og voksne osv. Hver gang den pågældende kategori dukker op, gør vi nye erfaringer, som kommer til at danne stereotyper, små historier om, hvordan mennesker er. Både kategorier og stereotyper er nødvendige for at forstå og handle. Fordommene kommer til senere og adskiller sig fra stereotyperne ved at indeholde vurderinger – ofte negative vurderinger og holdninger. Kompetencer: 1. At kende, kunne gøre rede for og anvende: a) <i>Kategorier, stereotyper og fordomme</i> b) <i>Deindividualisering, dehumanisering</i> 2. Teorier: Hvad der kendetegner socialpsykologi i modsætning til andre psykologiske teorier 3. Analysemetoder: At kunne bruge psykologiske begreber til at forstå en ny problemstilling fra virkeligheden [= at kunne analysere en case]
Arbejdsformer	Elearning. Aflevering af en opgave hver uge.

Ugeopgave 6	Titel 2: Ondskab. Social indlæring
Indhold Kernestof:	<i>Social indlæringsteori</i>. Bandura, Schultz Larsen: Psykologiens veje 2008 <i>Rollemodeller</i>, Peder Nielsen: Psykologi 2006 Bertelsen: <i>Voldelige forbilleder, tv-vold og aggression</i>, Introduktion til psykologi 2005 <i>Unge vil forsvare gruppen med deres liv</i>, Videnskab.dk, 2009 Bobo-doll eksperimentet: https://www.youtube.com/watch?v=zerCK0lRjp8&t=9s
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	Anvendte psykologiske tilgange: Socialpsykologi, personlighed & identitet samt psykologisk metode. Fagligt indhold: Betydningen af det sociale miljø, af de tilgængelige rollemodeller, at kunne opnå selvværd og selvtillid samt evnen til selvregulering. Hvad kan få et menneske til at gøre det onde i en given situation? Bandura taler om, at vi alle sammen er udstyret med "selvregulering" - en indre stemme, som får os til at lade være med at reagere, selv om vi bliver presset. Men presset kan blive for stort og så sker der en "frakobling af selvreguleringen" så handler vi og gør måske det onde. Kompetencer: - Begreber: <i>Observation og imitation</i> <i>Rollemodel</i> <i>Mestrende selvtillid - self-efficacy</i> <i>Frakobling af selvregulering</i> - Teori: <i>Adfærdspsykologi</i>. Hvad er karakteristisk for adfærdspsykologi. Hvordan adskiller Banduras teori sig fra adfærdspsykologien? - Analyse: At kunne finde og identificere psykologiske problemstillinger i en case.
Arbejdsformer	Elearning. Aflevering af en skriftlig opgave hver uge.

Ugeopgave 7	Tema 2: Ondskab. Medfødt eller tillært
Indhold Kernestof:	<i>Goldbergs teori</i>, Ondskabens psykologi, 2004 <i>Psykologiske retninger</i>, [Niels H. Jespersen, 2016]

Supplerende materiale:	Selvfundet materiale om Anders Breivik, der supplerer viden herfra https://www.bt.dk/udland/nye-oplysninger-om-massemorderen-saa-forfa-erdelig-var-breiviks-barndom
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	Anvendte psykologiske tilgange: Socialpsykologi, udviklingspsykologi, kognition & læring, personlighed & identitet samt psykologisk metode. Fagligt indhold: Ondskab belyst ud fra et individualpsykologisk eller et socialpsykologisk perspektiv. Kompetencer: 1. At kende og kunne anvende Goldbergs 5 forhold i opvæksten som skal være til stede for at ondskab kan udvikles som voksen: - Sårbarhed overfor oplevelse af skam - Mangelfuld tilknytning til signifikante omsorgspersoner - Manglende færdigheder til at føle sorg - Sproglige vanskeligheder ved at udtrykke følelser - Betydningsfulde personers skinhellighed 2. At kunne bruge ny psykologisk viden på en case 3. At kunne genkende og forstå betydningen af forskellige psykologiske metoder og teorier
Arbejdsformer	Elearning. Aflevering af en opgave hver uge.

Ugeopgave 8	Tema 3: Integration - Identitet
Indhold Kernestof: <i>Social identitet og grupper</i> , Rolf Kuschel og Per Schultz Jørgensen: Socialpsykologi (2002. Side 30-41) <i>Om at miste sin identitet</i> , Elsie Söderlindh: Indvandringens psykologi, 1990 <i>Psykologiens veje: Kapitel 28: Kriser og kollektive katastrofer</i> - afsnittet Kriser, som indeholder følgende punkter: Udviklingskriser, Akutte traumatiske kriser, Kriseforløbet i den aktuelle fase og Kroniske traumatiske kriser.	
Supplerende stof:	"De sammenhængende bånd" https://www.youtube.com/watch?v=2k_X7WayCDg
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	Anvendte psykologiske tilgange: Socialpsykologi, udviklingspsykologi, kognition & læring, personlighed & identitet samt psykologisk metode. Fagligt indhold: Identitet er et nøgleord i integrationsprocessen. Hvad sker der inden i én, når man kommer til et andet land, hvor ingen kender én og alt er fremmed. Der sker et tab af identitet, men hvordan får man en ny identitet? Og er det så let? Kompetencer: 1. Begreber: Hvad er <i>identitet</i> ? Hvad er forskellen på <i>personlig</i> og <i>social identitet</i> ? <i>Postmoderne identitet</i> - mange identiteter 2. Analyse: At finde frem til en central psykologisk problemstilling i en tekst 3. Teori Klassisk teori om identitet - <i>Erikson</i> - bygger på psykoanalytisk teori Moderne teori om identitet - <i>Giddens/Gergen</i> - bygger på sociologisk teori Hvilken betydning får det, hvis du vælger den ene frem for den anden teori? <i>Cullbergs teori om traumatiske kriser</i>
Arbejdsformer	Elearning. Aflevering af en opgave hver uge.

Ugeopgave 9	Tema 3: Integration - Kulturmødet
Indhold Kernestof: <i>Psykologiens veje: Kapitel. 20: Kulturmøder og kulturforskelle</i> (fra start indtil afsnittet <i>Etnicitet, ungdom og køn</i>).	

Supplerende stof:	Psykologiens veje: Kapitel. 3 <i>Videnskabsteori og metode</i> <i>Unge med indvandrerbaggrund er splittede mellem to liv</i>, 2. oktober 2014, www.vi-denskab.dk <i>Multikulturel vejledning</i>. Af Karin Jakobsen og Per S. Søndergaard. (Undervisningsministeriet 2002): Styrkelse af de multikulturelle kompetencer (Bimrose s. 41-45) <i>Sådan gennemførte DR-målingen blandt ikke vestlige indvandrere</i>, DR.dk, 20.22.2016
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	Anvendte psykologiske tilgange: socialpsykologi, personlighed & identitet samt psykologisk metode. Indhold: Hvad sker der i kulturmødet med en fremmed kultur? Kulturpsykologiske teorier. Kompetencer: 1. Begreber: <i>Definition af kultur</i> <i>Etnocentrisme, kulturrelativisme</i> <i>assimilation, integration, segregation</i> <i>Kollektivism, individualisme</i> 2. Analyse: Arbejde med en teoretisk tekst 3. Teori: <i>Allports kontaktteori</i> <i>Ishu Ishiyama konfliktmodel</i> 4. Videnskabelig metode: Kvantitativ og kvalitativ undersøgelse
Arbejdsformer	Elarning. Aflevering af en skriftlig opgave hver uge.

Ugeopgave 10	Tema 3: Integration - Kulturforskelle
Indhold Kernstof:	Introartikel "Kulturmødet" af Adham Dawar fra maj 2010 http://wayback-01.kb.dk/waback/20100504122302/http://www2.kb.dk/guests/natl/db/bv/00/5/dakwar.htm <i>Gert Hofstedes dimensioner</i> 5 mindre tekster til analyse.

Supplerende stof:	<i>Sammenligning af Danmark med andre lande ud fra Hofstedes kulturelle dimensioner:</i> https://www.hofstede-insights.com/country-comparison/denmark/ <i>Multikulturel vejledning.</i> Af Karin Jakobsen og Per S. Søndergaard. (Undervisningsministeriet 2002): <i>Kulturelle dimensioner</i> (Hofstedes teori)
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	Anvendte psykologiske tilgange: Socialpsykologi, kognition & læring, personlighed & identitet. Indhold: Arbejde med Gert Hofstedes teori om de kulturelle dimensioner Kompetencer: 1. Begreber: Hofstedes 6 kulturelle dimensioner - <i>Stor eller lille magtdistance</i> - <i>Individualisme kontra kollektivism</i> - <i>Maskulin kontra feminin</i> - <i>Usikkerhedsundgåelse</i> - <i>Tidsdimension</i> - <i>Nydelses kontra tilbageholdenhed</i> 2. Analyse: Kunne anvende Hofstedes 6 kulturelle dimensioner til at beskrive, analysere og forstå en case.
Arbejdsformer	Elearning. Aflevering af en skriftlig opgave.

Ugeopgave 11	Tema 3: Integration. Projekt (interview)
Indhold Kernestof:	<i>Videnskabsteori</i> 1-3 af Niels H. Jespersen, 2013 <i>Psykologiske metoder</i>, af Ole Schultz Larsen fra Psykologiens veje 2008 Bimrose – <i>hjælp til spørgsmål</i> Marianne Hansen: <i>Interviewets psykologi</i> 1-4 (www.cfje.dk 2006)
Supplerende stof:	Udarbejdelse af projekt, på basis af udarbejdet interview skema og gennemførelse af et kvalitativt interview eller via udsendelsen "Ali og hans brødre"
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	Anvendte psykologiske tilgange: Socialpsykologi, udviklingspsykologi, kognition & læring, personlighed & identitet samt psykologisk metode.

	Fagligt indhold: Udarbejdelse af et projekt på baggrund af selvlavede interviewguide samt udførelse af interview. Kompetencer: 1. Begreber: De undersøgelsesmetoder, som anvendes i den videnskabelige psykologi 2. Analyse: Afprøve en psykologisk metode: Udarbejde interviewguide og afholdelse af et interviews. 3. Teori: Kunne skelne mellem en naturvidenskabelig, humanvidenskabelig og samfundsvidenskabelig tilgang til psykologi og arbejde med et kvalitativt interview.
Arbejdsfor- mer	Elearning. Aflevering af interviewspørgsmål.

Ugeopgave 13	Tema 4: Retsspsykologi
Indhold Kernestof:	Kapitel 9: "Retsspsykologi" (9.-9.4.3 og 9.6-9.6.2) fra "PsykB", Forlaget Frydenlund af Magnus Riisager (red).
Omfang	1 uge
Særlige fo- kuspunkter	Anvendte psykologiske tilgange: retsspsykologi, klinisk psykologi, neuropsykologi, klinisk psykologi og cognition & læring. Fagligt indhold: I dette team vil vi fokusere på retsspsykologi og se på hvordan en retsspsykolog arbejde med kriminelle fanger for at dokumentere baggrunden for den kriminelle handling. Vi fokusere på dissociale personlighedsforstyrrelser. Hvordan diagnosticeres den og hvorfor opstår den og hvilke behandlingsmuligheder er der. Kompetencer: Begreber og metoder, der skal kunne redegøres for: - Mental observation - Dyssocial personlighedsforstyrrelse (psykopati) - Årsagsforklaringer til psykopati (arv (genetik) hjernen eller miljø) - ICD-11 2. Analyse Kunne analysere de mange cases der er i materialet

Arbejdsfor- mer	Elearning. Aflevering af en opgave hver uge.
Ugeopgave 13	Tema 4: Retspsykologi
Indhold Kernestof:	Kapitel 9 " <i>Retspsykologi</i> " (9.6.3-9.19.2) fra "PsykB", Forlaget Frydenlund af Magnus Riisager (red).
Supplerende materiale	Marie Barse: " <i>Kan en psykopat selv gøre for det?</i> ", Videnskab.dk 30.12.2014 Lone Frank: " <i>Ondskabens væsen</i> ", Weekendavisen, 22.12.2005 Maria Rørbæk: " <i>I lære som gangster</i> ", Socialpædagogen online, 13.4. 2012 Kristian Sjøgren: " <i>Hvorfor er mænd mere kriminelle end kvinder</i> " videnskab.dk, 23.3.2018.
Omfang	1 uge
Særlige fo- kuspunkter	Anvendte psykologiske tilgange: retspsykologi, klinisk psykologi, neuropsykologi, klinisk psykologi og kognition & læring. Fagligt indhold: Vi fortsætter med at arbejde med dyssocial personlighedsforstyrrelse ser på hvordan en psykopat tænker og vi afslutter med at se om psykopati kan behandles. Herefter kigger vi på gerningsmandsprofil og på hvilke grupper af mennesker der dræber. Kompetencer: 1. Begreber og undersøgelser: - Hvordan tænker psykopater og behandles erfaringer - Gerningsmandsprofil - Psykisk syge i gerningsøjeblikket og når normale mennesker dræber - Adfærdsmønstre hos kriminelle - Nærdrab / fjerndrab 2. Analyse / eksamensøvelse - Ud fra fire tekster øvede vi problemformuleringer og analyse af testene ud fra denne.
Arbejdsfor- mer	Elearning. Aflevering af en opgave hver uge.

Ugeopgave 14 og 15	Tema 5. Repetition, metode og synopsis træning samt afholdelse af eksamensseminar
Indhold Kernestof: Supplerende materiale:	Psykologiens Veje: Kapitel 3: "<i>Videnskabsteori og metode</i>" afsnit om metode, eksperimenter og observationsundersøgelser. Metodemateriale: Skabelon til udarbejdelse af synopsis fra EMU Kort vejledning i udarbejdelse af en synopsis fra PsykB Kapitel 1 "Sådan arbejder man i psykologi på B-niveau" (1.3-1.6) fra PsykB", Forlaget Frydenlund af Magnus Riisager (red). Læreplan Psykologi B Repetition af teorier og begreber. Tre synopsis øvelser ud fra tre mindre tekst til hver af de første tre temaer. Eksamensvideo "Det grønne bord". Seminar
Omfang	1 uge
Særlige fokuspunkter	Anvendte psykologiske tilgange: Socialpsykologi, udviklingspsykologi, kognition & læring, personlighed & identitet samt psykologisk metode. Udarbejdelse af tre synopsis
Arbejdsformer	Skriftlige aflevering og afholdelse af seminar